

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

20 martie 2018

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun

judecând în ședință fără participarea părților recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Mihail Tomița, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

*Iusiumbeli Vitali Xxxxx, născut la xx
xxxxx xxxx, originar din Xxxxx, domiciliat
în Xxxxx,*

și

*Curîșin Serghei Xxxxx, născut la xx
xxxxx xxxx, originar din Xxxxx, domiciliat
în Xxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 06.12.2013-13.11.2014;

instanța de apel: 17.12.2014-23.10.2017;

instanța de recurs: 05.02.2018-20.03.2018;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Taraclia din 13 noiembrie 2014, Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei au fost achitați de sub învinuirea înaintată în baza art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, pe motiv că acțiunile lor nu întrunesc elementele infracțiunii.

Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen a câte 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în organele și instituțiile statului pe termene a câte 3 ani.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită sub formă de închisoare, a fost suspendată condiționat, fiindu-le stabilit ambilor termen de probă a câte 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că potrivit rechizitoriului inculpații Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei sunt învinuiți de săvârșirea cu intenție a

faptelor penale, încadrate de procuror pe art. 324 alin. (2) lit. b), c), art. 327 alin. (1) Cod penal.

Se pretinde că Isiumbeli Vitali activând în funcția de șef de post, ofițer superior de sector al Postului de poliție nr.3 Vinogradovca al Inspectoratului de Poliție Taraclia, numit în această funcție prin ordinul șefului Inspectoratului General de Poliție nr.37ef din 07.03.2013, împreună cu Curîșin Serghei, care activând în funcția de ofițer de investigații al Biroului zonal poliție criminală al sectorului de poliție nr.3 Vinogradovca al Inspectoratului de Poliție Taraclia, numit în această funcție prin ordinul șefului Inspectoratului General de Poliție nr.37ef din 07.03.2013, ambii în conformitate cu art.123 Cod penal, fiind persoane publice, acționând prin înțelegere prealabilă, contrar prevederilor art. 22 alin. (1) lit. a), b), d), f), g) a Legii cu privire la funcția publică și statutului funcționarului public nr.158 din 04.07.2008, conform cărora funcționarul public este obligat să respecte Constituția, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să fie loial autorității publice în care activează, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine, în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzute de lege, să respecte regulamentul intern; contrar prevederilor art. 4 a Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr.320 din 27.12.2012, conform căruia activitatea Poliției se desfășoară exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în Codul european de etică al poliției și în alte acte internaționale, în conformitate cu principiile legalității respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, controlului ierarhic permanent, răspunderii personale și profesionalismului; art.28 alin. (1) lit. h) al aceiași Legi, conform căruia polițistului îi este interzis să solicite sau să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, destinate personal acestuia sau familiei sale; p.15) lit. i), j) al Codului de etică și deontologie a polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 481 din 10.05.2006, conform căruia colaboratorul de poliție este obligat să se opună tuturor formelor de corupție în poliție, să informeze superiorii și celelalte organe competente referitor la toate cazurile de corupție în poliție; au săvârșit acte de corupere pasivă și abuz de putere și serviciu, în următoarele circumstanțe de fapt:

În perioada februarie - aprilie 2013, au stabilit o bănuială rezonabilă potrivit căreia ar fi fost sustrate câteva foi de ardezie de pe o clădire părăsită a fostului sovhoz din s. Ciurni, r-nul Taraclia, urmărind scopul primirii de bunuri, servicii și privilegii sau alte avantaje sub orice formă ce nu li se cuvin, pentru sine, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcțiilor sale, dându-și seama de caracterul

prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, acționând în interes personal și cu intenție directă, sub pretextul cercetării cazului dat, într-o seara aproximativ la orele 22:00, întâlnindu-i în s.Ciumai pe minorii XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, pe care îi bănuiau că au sustras foile de ardezie, i-au dus la Inspectoratul de Poliție Taraclia, amplasat în or.Taraclia, str.1 Mai, nr.69, unde fără a înregistra presupusa infracțiune conform legii, cu ajutorul colegului lor de serviciu Victor Frolicov, care activa în funcția de inspector superior pentru minori și moravuri al secției ordine publică a CPR Taraclia, căruia Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei nu i-au comunicat despre intențiile lor, au acumulat explicații de la acești minori referitor la presupusa sustragere. Ulterior, peste câteva zile Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei au pretins de la reprezentanții minorilor XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX mijloace bănești, iar după ce au primit, prin intermediul lui Culinscaia Tatiana, de la bunica lui XXXXX XXXXX – Rudoii Valentina 1 400 lei, și de la mama lui XXXXX XXXXX – Culinscaia Tatiana 1 500 lei, în vederea prezentării garanțiilor că copiii nu vor fi trași la răspunderea penală, au rupt în bucăți explicațiile acumulate pe cazul dat și au înmânat bucățile acestora cet.Culinscaia Tatiana, în schimbul sumei de bani oferite;

Aceste acțiuni ale inculpaților Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei au fost încadrate de procuror pe art. 327 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *abuzul de putere și serviciu - folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu în interes material și personal, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice;*

Într-o zi din luna aprilie 2013 Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei, urmărind scopul primirii de bunuri, servicii și privilegii sau alte avantaje sub orice formă, ce nu li se cuvin, pentru sine, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcțiilor sale, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, acționând în interes personal și cu intenție directă, s-au apropiat către Caramalac Gheorghii, care activa în baza patentei de întreprinzător la stația de vulcanizare, situată la intrarea în s. XXXXX, r-nul XXXXX, și au solicitat de la el să le transmită venitul dintr-o zi din săptămână, care este de 200-300 lei, iar pe lună 800 - 1 200 lei, pentru a nu-i stopa activitatea lui de antreprenor;

Tot ei, Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei, în perioada lunii iulie 2013, urmărind scopul primirii bunurilor ce nu li se cuvin, pentru sine, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcțiilor sale, stabilind că minorul XXXXX XXXXX, născut la xx.xx.xxxx, folosește neregulamentar și conduce în lipsa permisului de conducere și a dreptului de a conduce mijloace de transport motocicletă de model „IJ-P4”, cu numărul de înmatriculare XX XX xxx, la 07.07.2013 au reținut acest mijloc de

transport, întocmind procesul-verbal nr.31, fără a înregistra cazul conform legii, iar pentru restituirea acestuia, sub pretextul achitării unei amenzi, au pretins de la minorul Xxxxx Xxxxx, care conform art. 16 Cod contravențional este pasibil de răspundere contravențională, bani în sumă de 3 500 lei.

Aceste acțiuni ale inculpaților Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei au fost încadrate de procuror pe art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, conform indicilor calificativi: *coruperea pasivă - pretinderea de către o persoană publică de bunuri ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșită de două persoane, cu extorcare de bunuri.*

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri

3.1. *Procurorul*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Iusiumbeli Vitali și Curîșin Serghei să fie recunoscuți vinovați și condamnați:

- în baza art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 5 ani 6 luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, și amendă în mărime de 1 200 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în organele și instituțiile publice de stat pe termen de 3 ani;

- în baza art. 327 alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în organele și instituțiile ale statului pe termen de 3 ani;

Conform art. 84 Cod penal, a stabili inculpaților pedeapsa definitivă, prin cumul parțial al pedepselor, 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, și amendă în mărime de 1200 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în organele și instituțiile statului pe termen de 5 ani.

În motivarea apelului procurorul a invocat că vinovăția inculpaților de comiterea faptelor încriminate este dovedită prin declarațiile martorilor Caramalac Gheorghii, Xxxxx Xxxxx, Gonciar Svetlana, Ianacoglo Valdislav, Rudoii Dmitrii, Jorba Oleg, Manolov Fiodor, Caminschii Victor, Rudoii Valentina, Frolicov Victor, Gaidarlî Elena, Gaidarlî Stepan, precum și prin probele anexate la cauză care sunt consecvente, nu conțin contradicții esențiale, se completează reciproc și sunt suficiente pentru constatarea faptului că Iusiumbeli Vitali și Curîșin Serghei au pretins de la Caramalac Gheorghii și Xxxxx Xxxxx bani ce nu li se cuvin, pentru îndeplinirea acțiunilor care intră în atribuțiile lor de serviciu.

Declarațiile martorului minor Xxxxx Xxxxx, care și-a schimbat declarațiile în instanța de judecată în favoarea inculpaților, urmau a fi apreciate critic deoarece acesta cunoștea că nu poate fi supus răspunderii penale pentru declarații false, iar instanța de judecată urma să rețină declarațiile acestuia de la urmărirea penală, date citirii în

ședința de judecată. Mai mult, declarațiile martorului Xxxxx Xxxxx sunt combătute prin declarațiile martorului Goncear Svetlana.

Cu referire la furtul foilor de ardezie de la clădirea solarului, inculpații acționând în comun și din interes personal și material, după ce au luat explicații de la minorii Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx, nu au înregistrat faptul furtului și nu au transmis materialele organelor procuraturii după competență, dar, sub pretextul că nu-i vor atrage la răspunderea penală pe aceștia, au păstrat explicațiile scrise pentru a primi remunerație, s-au înțeles cu Culinscaia Tatiana și au primit de la ea suma de 2 900 lei, i-au transmis ultimele explicații, convingând-o că investigația a încetat și ulterior nu vor fi întreprinse nici un fel de acțiuni din partea lor.

Instanța de judecată la emiterea sentinței s-a ghidat de criterii subiective în aprecierea probelor și acțiunilor inculpaților Curîșin Serghei și Isiumbeli Vitali, dar nu prin prisma pertinentei, concludenței și a coroborării probelor.

3.2. *inculpatul Iusiumbeli Vitali*, care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea condamnării sale în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, pe motivul inexistenței în acțiunile sale a elementelor infracțiunii.

În motivarea apelului inculpatul a indicat că urmărirea penală a fost efectuată cu încălcări, or urmărirea penală în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, potrivit art. 269 Cod de procedură penală, se efectuează de colaboratorii Centrului Național Anticorupție. Prin urmare, nu au fost respectate prevederile art. 271 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, conform cărora organul de urmărire penală, care a pornit urmărirea penală, în speță, procurorul, era obligat să verifice competența sa, iar în cazul în care nu era competent, să transmită cauza organului competent. Astfel, instanța de fond eronat a reținut prevederile art. 270 alin. (9) Cod de procedură penală, conform căruia procurorul poate personal să efectueze urmărirea penală pe orice cauza penală.

În ordonanța de începere a urmăririi penale procurorul nu a indicat că va exercita personal urmărirea penală, la materialele dosarului nu există nici un act procesual prin care procurorul ar fi stabilit competența în vederea exercitării personale a urmăririi penale. În temeiul art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale cu privire la competența materială, implică nulitatea actului procesual.

S-a invocat încălcarea de către procuror a dreptului apelantului la apărare în cadrul urmăririi penale, dat fiind că acțiunile procesuale cu participarea acestuia au fost petrecute în limba de stat, pe care apelantul nu o posedă, și nu a fost asigurat cu interpret, iar instanța de fond eronat a reținut că nu a avut loc încălcarea dreptului la apărare, motivând că la toate acțiunile procesuale a participat avocatul apelantului, însă apelantul consideră că avocatul nu are atribuții de interpret.

Într-adevăr nu a înregistrat cazul cu privire la furtul foilor de ardezie, deoarece nu exista plângerea victimei și nu era cunoscută valoarea prejudiciului. Însă, procurorul acuzându-l de neînregistrarea infracțiunii, totuși până în prezent nu a întreprins acțiuni în vederea înregistrării faptului furtului foilor de ardezie.

Confirmă faptul că a luat explicații scrise de la minorii Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx și le-a predat aceste explicații lui Culinscaia Tatiana - mama lui Xxxxx Xxxxx, dar a făcut-o fără interes material.

Instanța de fond urma să ia în considerație declarațiile inculpaților și martorului Caminschi Victor, care a fost prezent la discuțiile inculpaților cu martorul Culinscaia Tatiana și a confirmat că inculpații nu au cerut bani de la aceasta, Culinscaia Tatiana nu le-a transmis inculpaților bani și nu a auzit discuții despre bani.

Infracțiunea prevăzută de art. 327 Cod penal este o componentă materială de infracțiune și este consumată din momentul survenirii consecințelor în formă de încălcare esențială a drepturilor și intereselor victimei sau intereselor publice, iar în cazul în care lipsește un astfel de prejudiciu, sau dacă prejudiciul este neesențial, se exclude și componenta acestei infracțiuni.

Mai mult ca atât, această infracțiune poate fi doar în prezența interesului material sau personal al făptuitorului. Iusiumbeli Vitali doar a deținut informația operativă cu privire la sustragerea ardeziei de pe clădirea părăsită a fostei CAP „Ciumai” și a încercat să stabilească proprietarul, însă proprietarul lipsește, fapt confirmat prin adeverință Primăriei com. Vinogradovca din 25.08.2014. Inculpatul nu a urmărit vre-un scop prin sistarea investigării, foile de ardezie și în prezent se află la păstrare la Caminschi Victor, însă nimeni până în prezent nu le-a evaluat. Posibil că prejudiciul lipsește, luând în considerație că clădirea este părăsită, respectiv lipsește și faptul sustragerii, sau aceasta poate fi doar o contravenție, prin urmare se exclude existența componentei de infracțiune prevăzută de art. 327 Cod penal. În cazul lipsei prejudiciului, rezultă că nu a avut loc nici sustragerea și acțiunile lui pot fi calificate maxim ca contravenție, și nicidecum nu ca faptă penală.

3.3. inculpatul Curîșin Serghei, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea condamnării în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, pe motivul inexistenței în acțiunile sale a elementelor infracțiunii.

În motivarea apelului Curîșin Serghei a indicat exact aceleași argumente de fapt și de drept, care sunt expuse în cererea de apel a inculpatului Iusiumbeli Vitali.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 octombrie 2017, s-a respins apelul declarat de către procuror.

S-au admis apelurile inculpaților Curîșin Serghei și Iusiumbeli Vitalii, cu casarea parțială a sentinței, în partea constatării vinovăției și condamnării inculpaților pe art. 327 alin. (1) Cod penal și s-a pronunțat în această parte o hotărâre nouă, potrivit căreia s-a încetat procesul penal pe capătul acuzării inculpaților Iusiumbeli

Vitalii și Curîșin Serghei de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, dat fiind că fapta inculpaților constituie o contravenție prevăzută de art. 312 Cod contravențional.

S-a încetat procesul contravențional în privința lui Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei, pe motiv că a intervenit termenul de prescripție pentru tragere la răspundere contravențională.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. La solicitarea procurorului, instanța de apel a verificat probele examinate de prima instanță, care au fost invocate de procuror și puse de către prima instanță la baza condamnării inculpaților pe art. 327 alin. (1) Cod penal. Totodată, la solicitarea procurorului, instanța de apel a verificat și probele examinate de prima instanță, a audiat din nou inculpații și martorii acuzării, declarațiile cărora constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze condamnarea inculpaților pe art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Pentru a facilita percepția aprecierilor și argumentelor puse la baza deciziei sale, Colegiul judiciar a considerat util de a analiza cadrul probator distinct, pentru fiecare infracțiune imputată inculpaților în parte.

Referitor la învinuirea înaintată inculpaților pe art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, Colegiul analizând și apreciind probele administrate, raportând acestea criticilor invocate de procurorul-apelant, a acceptat poziția instanței de fond ca fiind una corectă și argumentată cu referire la achitarea inculpaților pe învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, în argumentarea poziției sale indicând următoarele.

Potrivit rechizitoriului, infracțiunea imputată inculpaților se realizează prin *„pretinderea, personal de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșită de două persoane, cu extorcarea bunurilor”*. Calitatea de persoană publică a inculpaților Iusiumbeli Vitali și Curîșin Serghei este în afara disputei, or aceasta se confirmă prin ordinul IGP nr.37ef din 07.03.2013 de numire respectiv în funcțiile publice de șef de post, ofițer superior de sector al postului de poliție Vinogradovca al Sectorului de poliție nr.3 Vinogradovca al IP Taraclia, și ofițer de investigații al biroului zonal poliție criminală al Sectorului de poliție nr.3 Vinogradovca al IP Taraclia, iar acest statut al inculpaților nici nu se contestă de către partea apărării.

Procurorul, atât în prima instanță cât și în instanța de apel, susține că au fost acumulate și prezentate suficiente probe pentru ca Iusiumbeli Vitali și Curîșin Serghei să fie recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, însă instanța a constatat că nu este dovedit faptul că inculpații au pretins de la întreprinzătorul individual Caramalac Gheorghe venitul acestuia pe o zi din săptămână, care constituie 200-300 lei (lunar câte 800 - 1 200 lei) pentru a nu-i stopa activitatea de antreprenor al acestuia, nici că ar fi pretins de la

Xxxxx (anterior Xxxxx) Xxxxx bani în sumă de 3 500 lei pentru restituirea motocicletei reținute "IJ-P4", cu numărul de înmatriculare XX XX xxx, sub pretextul achitării unei amenzi.

Colegiul a menționat că procurorul a susținut că vinovăția inculpaților e confirmată prin materialele cauzei și declarațiile martorilor Caramalac Gheorghii, Xxxxx Xxxxx, Goncear Svetlana, Ianacoglo Vladislav, Jorba Oleg, Manolov F., însă din declarațiile lui Caramalac Gheorghe nu rezultă că inculpații au pretins careva sume de bani de la el. Ba mai mult însuși martorul respectiv în ședința de judecată a declarat că suma indicată în învinuire rezultă din calculele colaboratorilor de poliție și procurorului, care investigau cazul pretinderii banilor de la el. Din declarațiile aceluiși martor rezultă, că acțiunile inculpaților nu erau manifestate prin anumite fapte, ci doar prin discuții verbale. Mai mult ca atât, în ședința de judecată Caramalac Gheorghii a confirmat faptul că cumpăra cereale de la diferiți șoferi, fapt care se confirmă și prin declarațiile inculpaților referitor la verificarea informațiilor operative privind comercializarea ilegală a cerealelor de către acesta. Totodată, Caramalac Gheorghe a mai declarat că niciodată inculpații nu au numit suma de bani, a fost doar dat de înțeles că trebuie să se împartă. În viziunea Colegiului declarațiile martorului Caramalac Gheorghii nu sunt suficiente pentru a constata cu certitudine fapta prejudiciabilă a inculpaților.

Prin urmare, Colegiul a constatat că în speță, nu s-a demonstrat nici o modalitate de extorcare a bunurilor de către inculpați de la Caramalac Gheorghii, nefiind stabilite careva fapte, care ar prejudicia interesele legitime a lui Caramalac Gheorghii, și nici că inculpații i-ar fi afirmat martorului Caramalac Gheorghii despre careva acțiuni opozabile sistării activității acestuia.

Concomitent, Colegiul a indicat că în ședința instanței de apel martorul Xxxxx Xxxxx a declarat că nu a avut loc nici o extorcare, polițiștii l-au oprit pe regulamentar, iar el a cerut bani de la mătușa Goncear Svetlana pentru a cumpăra motocicleta. Inculpații l-au chemat doar odată la Primărie, unde i-au explicat încălcările comise și despre amenda prevăzută pentru astfel de încălcări.

Astfel, instanța a relatat că partea acuzării pretinde în rechizitoriu că inculpații nu au înregistrat în Registrul Inspectoratului de Poliție Taraclia informația privind reținerea motocicletei condusă neregulamentar de Xxxxx Xxxxx, însă în viziunea instanței, acest fapt, deși luat separat ar putea constitui o ilegalitate care a rămas fără apreciere și încadrare juridică, nu confirmă că Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei au extorcat mijloace bănești de la Xxxxx Xxxxx. Mai mult, în ședința de judecată a fost constatat faptul că imediat după oprirea lui Xxxxx Xxxxx, a fost întocmit proces-verbal privind reținerea mijlocului de transport iar motocicleta reținută au transportat-o la Inspectoratul de Poliție Taraclia. Astfel, Colegiul a considerat lipsită de relevanță orice alegație a părții acuzării precum că inculpații au pretins bani pentru neînregistrarea cazului dat.

De asemenea, potrivit declarațiilor martorilor Caramalac Gheorghii, Goncear Svetlana și Xxxxx (Xxxxx) Xxxxx, de către organul de urmărire penală nu le-a fost propus să transmită inculpațiilor sub control mijloace bănești care se pretind a fi estorcate de la aceștia, iar acest fapt atestă că cadrul probator al părții acuzării se reduce doar la declarațiile afirmative ale acestor martori, fără a fi confirmate de alte probe care ar consolida și confirma fără vre-o rezervă veridicitatea declarațiilor martorului Caramalac Gheorghii și ale martorului Xxxxx (Xxxxx) Xxxxx date la faza urmăririi penale.

În viziunea Colegiului, nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare declarațiile martorului Goncear Svetlana, deoarece dânsa doar a reprodus circumstanțele comunicate ei de martorul Xxxxx Xxxxx, care ulterior în ședințele de judecată a schimbat declarațiile. Totodată, declarațiile martorilor Ianacoglo Vladislav, Lediuc Denis, Zorba Oleg, Bondari Serghei și Manolov Fiodor, audiați la judecarea cauzei în prima instanță, de asemenea nu pot fi luate în calcul și apreciate, deoarece procurorul, contrar art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, nu a solicitat audierea acestora în instanța de apel.

Colegiul a concluzionat că invocând în actul de acuzare că inculpații au pretins ilegal bunuri ce nu i se cuvin de la Caramalac Gheorghii și Xxxxx Xxxxx, acuzarea nu a adus nici o probă în acest sens, fapt care la rândul său vine în favoarea prezumției nevinovăției. Ponderea probatorie a declarațiilor de acuzare ale martorilor Caramalac Gheorghii, Goncear Svetlana, și Xxxxx Xxxxx, nu ating nivelul suficient pentru a justifica condamnarea inculpaților pe art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Prin urmare, concluzia instanței de fond privind achitarea inculpaților pe art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, din motiv că fapta incriminată nu întrunește elementele infracțiunii, Colegiul a considerat-o una justă, adoptată în baza tuturor probelor administrate, care au fost corect apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Referitor la învinuirea înaintată inculpaților în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, Colegiul, verificând corectitudinea adoptării de prima instanță a sentinței în această parte, a considerat că instanța de fond incorect a ajuns la concluzia că fapta inculpaților ar fi o infracțiune.

Din cumulul de probe administrate, Colegiul a conchis că fapta inculpaților, în măsura în care acțiunile acestora și consecințele survenite sunt probate, constituie o contravenție prevăzută de art. 312 Cod contravențional, din următoarele considerente.

Colegiul a menționat că infracțiunea imputată inculpaților se realizează prin „folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”.

Colegiul a reținut că acțiunile de pretindere a sumei bănești de către Iusumbeli Vitalii și Curîșin Serghei de la reprezentanții legali ai minorilor Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx, și ulterior primirea de la Culinscaia Tatiana a banilor în sumă de 1 500 și 1 400 lei, reflectă elementele unei infracțiuni distincte (art. 324 Cod penal), dar care nu a fost investigată de către organul de urmărire penală, și inculpații nu au fost puși sub învinuire pentru o asemenea faptă, și nu există o sentință de condamnare a acestora pentru acte de corupere pasivă.

Mai mult, Colegiul a menționat că fapta incriminată inculpaților nu și-a găsit confirmare nici prin probele administrate, or martorul Culinscaia Tatiana, care se pretinde că le-a transmis inculpaților banii, nu a fost audiată nici la judecarea cauzei în prima instanță, nici la judecarea cauzei în instanța de apel, nefiind asigurată prezența ei de către partea acuzării. Nici la urmărirea penală martorul Culinscaia Tatiana nu a fost audiată în condiții speciale de către judecătorul de instrucție, nu au fost petrecute confruntări ale acestui martor cu inculpații, fapt care face inadmisibilă administrarea probei cu declarațiile martorului Culinscaia Tatiana de la urmărirea penală.

În combaterea circumstanțelor de acuzare, sunt declarațiile martorului Caminschii Victor, care a declarat că a fost prezent la discuția inculpaților cu martorul Culinscaia Tatiana, dar nu a văzut ca ultima să le fi transmis inculpaților mijloace bănești, și nici să fie purtate discuții despre bani. Martorul Gaidarlî Elena a declarat că a discutat cu Culinscaia (Garbuziuc) Tatiana când ultima a invitat-o în bar, acolo mai era și Rudaia Valentina, dar nu au avut discuții despre bani și nu a transmis bani nimănui. Culinscaia Tatiana nu i-a spus că Isiumbeli și Curîșin pretind bani pentru a nu-i supune pe copii răspunderii penale. Declarațiile martorilor Gheorghieva Valentina și Rudaia Valentina nu sunt suficiente pentru a constata faptul pretinderii și primirii mijloacelor bănești, or acești martori nu au contactat cu inculpații și au relatat circumstanțele din informațiile comunicate lor de către martorul Culinscaia Tatiana. Gheorghieva Valentina a declarat că personal nu a văzut nici banii fiicei Culinscaia Tatiana 150 dolari care urmau a fi transmiși, nici cum Rudaia V. și Gaidarlî E. i-ar fi transmis fiicei Culinscaia Tatiana mijloace bănești, pe când martorul Rudaia Valentina a declarat că nu a contactat cu inculpații, iar despre pretinderea banilor i-a comunicat Culinscaia Tatiana, cu care s-a întâlnit și i-a transmis 1 400 lei pentru ca apoi Culinscaia T. să-i transmită inculpaților.

Totodată, instanța a relatat că nu și-a găsit confirmare nici faptul, că inculpații ar fi rupt în bucăți explicațiile acumulate pe faptul furtului foilor de ardezie, or acest fapt nu este confirmat de nici un martor, ba chiar este infirmat de către martorul Caminschii Victor, dar în același timp este constatat cu certitudine faptul transmiterii Tatianeii Culinscaia de către inculpați a foilor de hârtie întregre cu explicațiile acumulate pe faptul furtului foilor de ardezie, care nici nu este negat de inculpați.

Astfel, în cadrul examinării cauzei, atât în instanța de fond cât și în instanța de apel nu s-a constatat că prin acțiunile inculpaților au fost aduse daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor persoanei fizice Culinscaia Tatiana sau minorilor Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx, la materialele cauzei lipsind și careva acte, probe cu privire la evaluarea foilor de ardezie sustrate de către minorii menționați.

Deși în materialele cauzei penale unicul act care indică asupra cantității bunurilor sustrate de către minori este recipisa scrisă de la numele Caminschii V. /f.d.83 vol .I/, în care figurează cantitatea de 20 foi de ardezie pe care acesta s-a obligat să le păstreze, în rechizitoriu procurorul a indicat că inculpații Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei „*au stabilit o bănuială rezonabilă potrivit căreia ar fi fost sustrate câteva foi de ardezie ..., într-o seara aproximativ la orele 22:00, întâlnindu-i în s.Ciumai pe minorii Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx., pe care îi bănuiau că au sustras foile de ardezie, i-au dus la Inspectoratul de Poliție Taraclia, ... unde fără a înregistra presupusa infracțiune conform legii, ... în vederea prezentării garanțiilor că copiii nu vor fi trași la răspundere penală, au rupt în bucăți explicațiile acumulate pe cazul dat ...*”.

S-a indicat că procurorul nu a prezentat nici o probă care ar fi indicat asupra faptului că cantitatea bunurilor sustrate și valoarea acestora ar fi plasat fapta săvârșită de către minori ca fiind o infracțiune, or răspunderea penală pentru fapta prevăzută de art. 186 Cod penal survine doar în cazul în care valoarea bunurilor sustrate depășește 1 000 lei, în caz contrar fapta acestora ar putea constitui doar o contravenție prevăzută de art. 105 Cod contravențional /sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului/.

Nu a confirmat cu probe partea acuzării nici faptul, că bunurile sustrate ar fi prezentat în genere valoare materială, or în cadrul cercetării judecătorești cu certitudine s-a constatat, că foile de ardezie au fost sustrate de pe acoperișul unei construcții abandonate de mulți ani și nu este cunoscut dacă ele mai au valoare reziduală. Aici s-a reținut argumentul părții apărării, că, necătând la aceia că inculpaților le este imputată neînregistrarea faptului sustragerii foilor de ardezie, însăși procurorul nu a dispus înregistrarea acestui fapt, și până în prezent organul de urmărire penală nu a întreprins nici un fel de investigații asupra acestuia, nici prin prisma legii penale, nici prin prisma legii contravenționale, faptul în cauză nu a fost încadrat juridic de către organul de urmărire penală.

Mai mult, nu a fost identificat nici proprietarul foilor de ardezie sustrate, or indicarea de către procuror în rechizitoriu a unei întreprinderi inexistente la momentul comiterii actului de sustragere - fostul sovhoz din s. Ciumai, r-nul Taraclia, nici pe departe nu poate fi asimilată cu proprietarul actual al foilor de ardezie, în cazul în care acesta există.

Astfel cauzarea prejudiciului material - element calificativ al componenței infracțiunii imputate inculpaților, prevăzut de art. 327 alin. (1) Cod penal, nu și-a găsit confirmare, iar constatarea dată exclude prin sine orice alegații cu privire la caracterul considerabil, sau neconsiderabil, al prejudiciului material care se pretinde a fi cauzat în actul de acuzare.

Procurorul nici nu a indicat în rechizitoriu în ce ar consta cauzarea prejudiciului considerabil intereselor publice, și nici nu a identificat persoanele fizice cărora le-ar fi fost cauzat prejudiciu considerabil. În actul de învinuire nu se aduc aprecieri asupra legalității aducerii minorilor la Inspectoratul de poliție Taraclia și audierii acestora, nu se invocă careva încălcări ale legii procesual-penale în legătură cu aceste acțiuni.

Prin urmare, prima instanță în lipsa unor probe pertinente, concludente și utile, a constatat eronat unele circumstanțe, cum ar fi pretinderea și primirea de către inculpați a sumei bănești de la Culinscaia Tatiana și că prin fapta inculpaților ar fi fost cauzat un prejudiciu considerabil, iar în consecință eronat a constatat vinovăția inculpaților de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal.

Ca urmare a excluderii circumstanțelor care nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești, Colegiul a reținut fapta prejudiciabilă în culpa inculpaților astfel:

Iusiumbeli Vitalii, deținând funcția de șef de post, ofițer superior de sector al Postului de poliție nr. 3 Vinogradovca al Inspectoratului de Poliție Taraclia, împreună cu Curîșin Serghei, care deținea funcția de ofițer de investigații al Biroului zonal poliție criminală al sectorului de poliție nr. 3 Vinogradovca al Inspectoratului de Poliție Taraclia, ambii numiți în aceste funcții prin ordinul șefului Inspectoratului General de Poliție 37ef din 07.03.2013, fiind persoane publice, în perioada februarie - aprilie 2013, au stabilit o bănuială rezonabilă potrivit căreia ar fi fost sustrate câteva foi de ardezie de pe o clădire părăsită a fostului sovhoz din s. Ciumai, r-l Taraclia, acționând în interes personal și cu intenție directă, sub pretextul cercetării cazului dat, într-o seară, aproximativ la ora 22:00, întâlnindu-i în s. Ciumai pe minorii Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx pe care îi bănuiau că au sustras foile de ardezie, i-au dus la Inspectoratul de Poliție Taraclia, amplasat în or. Taraclia, str. 1 Mai 69, unde fără a înregistra presupusa faptă ilicită conform legii, cu ajutorul colegului lor de serviciu Victor Frolicov, care activa în funcția de inspector superior pentru minori și moravuri al secției ordine publică a CPR Taraclia, au acumulat explicații de la acești minori referitor la presupusa sustragere. Ulterior, peste câteva zile Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei, în vederea prezentării garanțiilor că copiii nu vor fi atrași la răspundere, i-au transmis Tatianeii Culinscaia explicațiile acumulate pe cazul dat, cauzând intereselor publice un prejudiciu care nu este considerabil.

Instanța de apel a indicat că comiterea acestor fapte este dovedită prin declarațiile inculpaților, care au recunoscut că nu au înregistrat cazul furtului foilor de

ardezie, din motiv că nu a fost posibil de a stabili proprietarul, prin probele scrise, care au fost examinate în prima instanță, precum și în instanța de apel, inclusiv: raportul de constatare tehnico-științifică nr. 5816 din 03.09.2013, prin care s-a constatat că una sută șaptezeci și nouă de fragmente de hârtie prezentate la examinare, au constituit un tot întreg, care prezintă explicațiile minorilor Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx și raportul de expertiză nr. 464 din 25.11.2013.

În viziunea Colegiului, inculpații au prejudiciat interesul public prin abținerea de la înregistrarea și demararea investigațiilor pe faptul sustragerii foilor de ardezie, însă acest prejudiciu nu poate fi calificat ca fiind unul considerabil, așa cum însăși procurorul nu a dispus înregistrarea și investigarea acestui caz, și astfel nu a prezentat instanței de judecată informații de concretizare, care ar da temei de a califica fapta săvârșită de minori ca infracțiune ori ca contravenție, ori ca o faptă care nu poate fi încadrată penal sau contravențional.

Instanța a relatat că inculpaților le este imputată neînregistrarea presupusei fapte ilicite și sistarea investigațiilor asupra acestei fapte, dar pentru a constata existența unui prejudiciu considerabil intereselor publice, partea acuzării în mod inevitabil urma să demonstreze, că fapta care nu a fost investigată ar constitui o infracțiune sau o contravenție. Lipsa unor astfel de probe și neconstatarea unor astfel de circumstanțe constituie un impediment pentru a aprecia prejudiciul cauzat intereselor publice ca fiind unul considerabil, or abținerea unei persoane publice competente de la înregistrarea și investigarea unei fapte, care posibil s-ar putea întâmpla că nu constituie o faptă infracțională sau contravențională, evident că nu putea produce un prejudiciu considerabil interesului public.

Colegiul a admis argumentul folosirii intenționate a situației de serviciu într-un mod care contravine ordinii publice, deoarece aceste circumstanțe și-au găsit confirmare în cadrul examinării cauzei, însă aceste acțiuni sunt reglementate de legea contravențională, și nu este posibil de suplinit acest semn calificativ cu semnul daune în proporții considerabile, dacă acest semn calificativ nu poate fi determinat în acțiunile lui Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei.

Dacă fapta de folosire abuzivă a situației de serviciu nu implică producerea unui prejudiciu considerabil intereselor publice, se exclude componența infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal. Fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii indicate, iar elementele acestei fapte expuse în rechizitoriu nu admit reîncadrarea acesteia conform altei componente de infracțiune din partea specială a Codului penal.

Conform Codului de procedură penală, „*sentința de achitare se adoptă dacă fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*”, însă în speță nu există temei pentru adoptarea unei asemenea sentințe în privința inculpaților.

Colegiul a considerat că totuși există prejudiciu cauzat intereselor publice, însă în lipsa confirmării daunelor în proporții considerabile și în lipsa părții vătămate, acțiunile inculpaților urmează să fie încadrate în baza art. 312 Cod contravențional, potrivit indiciilor calificativi: „*folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii*”.

Respectiv, Colegiul a stabilit necesitatea încetării procesului penal în privința inculpaților, pe motiv că inacțiunile acestora (neînregistrarea informației despre o pretinsă faptă ilicită), nu constituie o infracțiune prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal dar o contravenție prevăzută de art. 312 Cod contravențional.

Totodată instanța a ajuns la concluzia a înceta procesul contravențional pe motivul expirării termenului de prescripție, or potrivit art. 30 Cod contravențional (în redacția actuală comiterii contravenției), „*termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 luni. Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției*”.

De către Colegiu nu a fost reținut argumentul apărării, precum că urmărirea penală ar fi fost efectuată de către procuror cu încălcarea competenței, și nu de organului de urmărire penală CNA, în acest sens indicând că potrivit art. 270 alin. (9) Cod de procedură penală, “*în caz de necesitate procurorul poate exercita personal urmărirea penală în orice cauza penală*”. Norma citată nu stabilește emiterea ordonanței cu privire la efectuarea urmăririi penale de către procuror, astfel nu au fost reținute argumentele apărării precum că la materialele dosarului nu se regăsește ordonanță de efectuare a urmăririi penale de către procuror.

Argumentele apărării privind încălcarea dreptului la apărarea inculpatului Iusumbeli Vitalii în cadrul urmăririi penale, Colegiul le-a considerat neîntemeiate, or din materialele cauzei rezultă că toate acțiunile procesuale au fost petrecute cu participarea apărătorului inculpaților, mai mult ca atât fiind audiați în calitate de bănuiți, ulterior în calitate de învinuiți, inculpații nu au avut obiecții asupra faptului că nu este prezent interpretul. S-a mai menționat că Curîșin Serghei și Iusumbeli Vitalii, grație statutului lor de persoane publice, în mod obligatoriu trebuie să cunoască limba de stat iar argumentul necunoașterii limbii de stat nefiind absolut probat.

5. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că erorile judiciare nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

În motivarea recursului procurorul indică:

Pe epizodul de învinuirea inculpaților pe art. 324 alin. (2) lit. b),c) Cod penal:

De către organul de urmărire penală au fost aduse probe suficiente ce atestă

faptul pretinderii de către inculpați a bunurilor ce nu i se cuvin, iar ponderea probatorie a declarațiilor de acuzare ale martorilor Caramalac Gheorghii, Goncear Svetlana și Xxxxx (Xxxxx) Xxxxx, ating nivelul suficient pentru a justifica condamnarea inculpaților Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei pe art. 324 alin. (2) lit. b),c) Cod penal.

Instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că inculpații nu au înregistrat în Registrul Inspectoratului de Poliție Taraclia informația privind reținerea motocicletei condusă neregulamentar de Xxxxx Xxxxx, fapt ce confirmă că inculpații au extorcat mijloace bănești de la Curdov Maxim. În ședința de judecată s-a constatat că imediat după oprirea lui Curdov Maxim, a fost întocmit proces-verbal privind reținerea mijlocului de transport și motocicleta reținută inculpații au transportat-o la Inspectoratul de Poliție Taraclia, fapt făcut ca să-l sperie și mai tare pe Xxxxx Xxxxx.

Declarațiile martorilor Caramalac Gheorghii, Goncear Svetlana și Xxxxx (Xxxxx) Xxxxx, atestă cadrul probator al părții acuzării și acestea în cumul și în coroborare cu plângerile lui Caramalac Gheorghii din 25.06.2013 și 26.07.2013 /f.d. 12,15 vol.I/, plângerea lui Xxxxx Xxxxx din 12.07.2013, /f.d.5 vol.I/ și procesul-verbal de reținere a mijlocului de transport din 07.07.2013 /f.d.87 vol.I/, confirmă veridicitatea declarațiilor martorilor Caramalac Gheorghii și Xxxxx (Xxxxx) Xxxxx date la faza urmăririi penale.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentului procurorului că toate probele prezentate de acesta și cercetate în cadrul ședințelor de judecată urmează a fi apreciate nu numai fiecare separat, dar și toate în coroborare, conform art.101 Cod de procedură penală.

Concluzia instanței de apel precum că nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare declarațiile martorului Goncear Svetlana, deoarece dânsa doar a reprodus circumstanțele comunicate de martorul Curdov Maxim, care ulterior în ședințele de judecată a schimbat declarațiile, este neîntemeiată, or, declarațiile Svetlanei Goncear confirmă circumstanțele comunicate ei de către martorul Curdov Maxim și fixate în cadrul urmăririi penale.

Pe epizodul de învinuirea inculpaților pe art. 327 alin. (1) Cod penal:

Instanța de apel a menționat: „Colegiul judiciar constată, că acțiunile de pretindere a sumei bănești de către Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei de la reprezentanții legali ai minorilor Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx și ulterior primirea de la Culinscaia Tatiana a banilor în sumă de 1 500 lei și 1 400 lei, reflectă elementele unei infracțiuni distincte (art. 324 Cod penal), dar care nu a fost investigată de către organul de urmărire penală, și inculpații Iusiumbeli Vitalii și Curîșin Serghei nu au fost puși sub învinuire pentru o asemenea faptă, și nu există o sentință de condamnare a acestora pentru acte de corupere pasivă aferent

pretinderii și primirii mijloacelor bănești de la reprezentanții legali ai minorilor Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx”, însă inculpații se învinuiesc în comiterea abuzului de serviciu care constă în faptul că au rupt în bucăți explicațiile minorilor acumulate pe cazul dat și au înmănat bucățile acestora cet. Culinscaia Tatiana, în schimbul sumelor de bani oferite de bunica lui Xxxxx Xxxxx - Rudoi Valentina 1 400 lei, și de mama lui Xxxxx Xxxxx - Culinscaia Tatiana 1 500 lei, în vederea prezentării garanțiilor că copiii nu vor fi trași la răspundere penală.

Faptul pretinderii și primirii de către inculpați a mijloacelor bănești de la reprezentanții legali ai minorilor Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx și-a găsit confirmare în probele administrate, or declarațiile martorilor Gheorghieva Valentina și Rudoi Valentina nu sunt suficiente pentru a constata faptul pretinderii și primirii mijloacelor bănești, or acești martori au contactat cu inculpații Garbuziuc (Culinscaia) Tatiana și au relatat circumstanțele din informațiile comunicate lor de către martorul Culinscaia Tatiana.

Infraacțiunea prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal, este una materială și se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice. În cadrul examinării prezentei cauze, a fost constatat că prin acțiunile lor, inculpații au adus daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor persoanei fizice Culinscaia Tatiana și Rudoi Valentina, iar instanța de apel, contrar probelor și argumentelor prezentate de acuzare neîntemeiat a recalificat acțiunile acestora în baza art. 312 Cod contravențional.

6. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel, se referă la următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă

fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală. În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

Din conținutul deciziei rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei a comis un șir de erori și anume:

În primul rând, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe. Dispozitivul deciziei instanței de apel trebuie să corespundă concluziilor făcute de instanță în partea descriptivă.

Așadar, instanța de apel prin decizia sa a dispus respingerea apelului procurorului cu menținerea sentinței în partea achitării inculpaților de sub învinuirea înaintată în baza art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

În acest sens, dacă instanța de apel respinge apelul procurorului, partea descriptivă a deciziei urma să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat pronunțând hotărârea respectivă, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate, admise ori respinse ca probe, or instanța de apel nu invocă circumstanțele care au stat la baza concluziei sale și își întemeiază soluția doar prin descrierea probelor, însă la adoptarea hotărârii e rezonabilă expunerea circumstanțelor faptelor comise, luându-se în considerație cronologia evenimentelor și probele ce susțin concluziile instanței privind vinovăția sau nevinovăția și aprecierea juridică a faptei. În acest caz, după aprecierea probelor și încadrarea juridică a acțiunilor vinovatului instanța la motivarea deciziei trebuie să argumenteze concluzia generală privind volumul învinuirii dovedite în privința inculpatului și privind încadrarea juridică a acțiunilor lui.

La fel, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul menționează că probele administrate în cadrul urmăririi penale, precum și cele din ședințele de judecată, urmează a fi verificate în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și anume, prin cercetarea lor din punctul de vedere al coroborării. Instanța de recurs nu susține poziția instanței de apel precum că *declarațiile martorului Goncear Svetlana nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare dat fiind că dânsa doar a reprodus circumstanțele comunicate ei de martorul Xxxxx Xxxxx*, or potrivit art. 102 alin. (2) Cod de procedură penală, nu pot

servi ca mijloace de probă datele comunicate de persoană dacă aceasta nu poate arăta sursa informațiilor sale, pe când, în speță, sursa declarațiilor Svetlanei Goncear este însăși martorul Xxxxx Xxxxx. Prin urmare, instanța de apel urma a face o analiză a acestora și a le da aprecierea cuvenită, deoarece art. 94 Cod de procedură penală, stipulează direct care date nu pot fi admise ca probe și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești și prin urmare se exclud din dosar. Respectiv declarațiile martorului Goncear Svetlana nu cad sub incidența normei procesual penale menționate.

În decizia sa instanța de apel menționează: „*declarațiile martorilor Ianacoglo Vladislav, Lediuc Denis, Zorba Oleg, Bondari Serghei și Manolov Fiodor, audiați în prima instanță, nu pot fi luate în calcul și apreciate, or procurorul contrar art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, nu a solicitat audierea acestora în instanța de apel*”, în acest sens Colegiul reține că însăși faptul că procurorul nu a solicitat audierea acestora, nu se prezumă că s-a dezis de acești martori, iar motivarea soluției de către instanța de apel fără a fi evaluate și valorificate probele administrate în cauză, constituie o eroare judiciară, în sensul că a fost încălcat modul de apreciere a probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, instanța urmând să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii în baza evaluării proprii și juste a acestora și ca urmare să rețină starea de fapt, vinovăția sau nevinovăția inculpaților și încadrarea juridică a faptelor acestora.

În aceeași ordine de idei, Colegiul reține că instanța de apel, menținând soluția de achitare a inculpaților în baza art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, în decizia sa face doar o copie a părții descriptive a sentinței instanței de fond, și fără a da o nouă apreciere probelor administrate, apriori a mers pe ideea preconcepută a instanței de fond care a statuat asupra nevinovăției inculpaților, limitându-se doar la acceptarea poziției instanței de fond ca fiind una corectă și argumentată.

Motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, acordând părților din proces posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanțelor de recurs elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc. Motivarea hotărârilor de către instanțele naționale constituie o obligație impusă acestora și prin prevederile art. 6 din CEDO, pe când în cauză, instanța de apel nu și-a motivat decizia pronunțată, examinând cauza penală fără aprecierea probele care urmau să fie cercetate sub toate aspectele.

În al doilea rând, Colegiul constată că instanța de apel, în partea dispozitivă a deciziei, a dispus încetarea procesului penal pe capătul acuzării inculpaților de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta acestora constituie contravenție prevăzută de art. 312 Cod contravențional, totodată procesul contravențional fiind încetat pe motiv că a intervenit termenul de prescripție

de tragere la răspundere contravențională, pe când în partea descriptivă a acesteia, se presupune că a constatat ca fiind dovedită în acțiunile inculpaților fapta contravențională prevăzută de art. 312 Cod contravențional. Colegiul menționează că fapta contravențională expusă de către instanța de apel este una neclară, ce contravine textului contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional.

Astfel, au fost încălcate cerințele art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală potrivit căruia, *partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită* și art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală potrivit căruia, *în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului pentru fiecare infracțiune constatată ca dovedită*, astfel, inculpații au fost considerați vinovați pentru o faptă neconstatată de către instanța de apel.

Situația descrisă mai sus, nu poate fi corectată în recurs, fiind constatată o încălcare flagrantă de către instanța de apel a prevederilor art. 394 și 395 Cod de procedură penală, or, conform art. 419 Cod de procedură penală - *rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător*, prin urmare constatându-se că motivarea soluției adoptată de instanța de apel, contrazice dispozitivului hotărârii, temei ce se încadrează în prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs ajunge la concluzia că cele enunțate nu pot fi corectate în instanța de recurs, urmând a admite recursul declarat de către procuror, cu casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se expună asupra tuturor motivelor apelului, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417-418 Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate în instanța de fond și cea de apel în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru

soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, *de legislația în vigoare și prevederile constituționale*, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Mihail Tomița, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui Iusiumbeli Vitali și Curîșin Serghei și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 18 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun